

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/69/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3514202568
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlatica Javorová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:3514202568.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlatice Javorovej a členiek senátu JUDr. Gabriely Briškovej a JUDr. Terézie Mecelovej v spore žalobkyne: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35724803, zastúpenej splnomocnenkyňou: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 36613843, proti žalovanej: L. Q., nar. X. S. XXXX, trvalo bytom T., Y. F. XXXX/XX, o zaplatenie 7.957,06 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Piešťany z 27. novembra 2017 č. k. 6C/218/2014-156 takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

II. Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. žalobu zamietol; II. žalovanej náhradu trov konania nepriznal. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 39, § 52 ods. 1 až 4, § 488, § 489, § 494, § 524 ods. 1, § 526 ods. 1 O. z. (zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších zmien a doplnení); § 261 ods. 3 písm. d/ a § 497 Obch. z. (zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov); § 2 písm. a/ a b/, § 4 ods. 1 a 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej aj ZoSÚ); § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o postúpení (ďalej aj „ZoB“) a § 111 ods. 3, § 181 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskoršieho predpisu (ďalej len „CSP“). Vecne dôvodil, že žalobkyňa sa žalobou doručenou súdu 19.3.2014 domáhala, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 7.957,06 eur (istina 6.343,03 eur a riadne úroky 1.614,03 eur) spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5,50 % ročne zo sumy 7.957,06 eur od 18.5.2013 do zaplatenia. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že medzi právnou predchodkyňou žalobkyne ako veriteľom a žalovanou ako dlžníkom bola dňa 30.12.2009 uzatvorená Zmluva o splátkovom úvere, predmetom ktorej bolo poskytnutie splátkového úveru vo výške 6.180 eur žalovanej právnou predchodkyňou žalobkyne. Hoci predmetná zmluva o úvere bola uzatvorená podľa § 497 Obch.z. a jedná sa v danom prípade o absolútny obchod (§ 261 ods. 3 písm. d) Obch.z.), zároveň je z hľadiska právneho posúdenia uzavretej zmluvy zmluvou o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 258/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov. Spotrebiteľský charakter právneho vzťahu strán je nesporný, vzhľadom na charakter účastníkov zmluvy v postavení dodávateľa a spotrebiteľa, ako aj vzhľadom na formulárový typ zmluvy, keď spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť obsah zmluvných podmienok. Ide o zmluvu, ktorú právna predchodkyňa žalobkyne ako dodávateľ uzatvárala vo viacerých prípadoch voči vopred neurčitému počtu spotrebiteľov, ktorí obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňujú a zmluvné podmienky k zmluve sú vopred pripravené bez možnosti ich modifikácie. Žalobkyňa sa v spore domáha

voči žalovanej zaplattenia žalovanej sumy titulom neuhradených záväzkov žalovanej z úverovej zmluvy uzavretej so Slovenskou sporiteľňou, a. s., pričom žalovanú pohľadávku mala žalobkyňa nadobudnúť zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 27.6.2013 od Slovenskej sporiteľne, a. s., t. j. od banky, preto súd v prvom rade skúmal aktívnu vecnú legitímáciu na strane žalobkyne, keďže vecnú legitímáciu skúma súd vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 29.6.2010, sp. zn. 2 Cdo 205/2009). Vychádzajúc z ust. § 92 ods. 8 ZoB, písomná výzva banky upravená v predmetnom ustanovení je faktickým úkonom, ktorý je nevyhnutou podmienkou možnosti ďalšieho právneho úkonu, a to postúpenia pohľadávky zo strany banky ako licencovaného subjektu oprávneného podľa ZoB poskytovať spotrebiteľské úvery na osobu, ktorá nie je bankou, t. j. na žalobkyňu. Postúpenie pohľadávky z banky na tzv. „inú osobu“ je možné realizovať len v súlade s ust. § 92 ods. 8 ZoB. Pod formuláciou „pohľadávka zodpovedajúca tomuto peňažnému záväzku“ treba rozumieť nesplácaný zročný dlh. Pripustením opačnej argumentácie by bolo nevyhnutné dospieť k záveru, že banka takýmto spôsobom môže postúpiť akýkoľvek „živý“ úver po uplynutí relatívne krátkej doby v porovnaní s dobou, na ktorú sa úverové vzťahy bežne uzatvárajú, na akýkoľvek subjekt, ktorého činnosť nespadá v zmysle ZoB pod dohľad Národnej banky Slovenska. Predmetom postúpenia z banky na nebankovú spoločnosť, ako je tomu v uvedenom prípade, môžu teda byť len splátky úveru, ktoré sú nepretržite viac ako 90 dní po lehote splatnosti pri súčasnom splnení podmienky, že banka písomne vyzvala svojho klienta na úhradu peňažného záväzku, s ktorým bol v omeškaní nepretržite 90 dní. Slovenská sporiteľňa, a. s. bola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku voči žalovanej (ktorá je predmetom tohto sporu) žalobkyňi len po tom, ak bola žalovaná napriek jej písomnej výzve nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke, a to aj bez súhlasu žalovanej. V prípade, že takéto predpoklady splnené neboli (prípadne z vykonaného dokazovania ich splnenie nevyplývalo), bolo potrebné na takúto pohľadávku hľadieť ako na nepostupiteľnú, teda pohľadávku ktorej postúpenie by bolo v priamom rozpore so zákonom. Z tohto dôvodu by potom samotná zmluva o postúpení pohľadávky v časti týkajúcej sa takejto nepostupiteľnej pohľadávky bola absolútne neplatným právnym úkonom, na ktorú neplatnosť bol povinný súd v konaní ex offio aj bez námietky žalovanej prihliadnúť (rozsudok Krajského súdu v Trnave z 19.4.2016, sp. zn. 26Co/445/2015). Z listinných dôkazov predložených žalobkyňou v predmetnom spore dospel súd prvej inštancie k záveru, že žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno preukázania postupiteľnosti predmetnej pohľadávky pôvodnej veriteľky, t. j. banky na žalobkyňu, pretože nebola splnená podmienka uplynutia lehoty 90 kalendárnych dní od doručenia výzvy klientovi určená na splnenie čo i len časti záväzku dlžníka voči banke. Slovné spojenie v ustanovení § 92 ods. 8 ZoB „napriek písomnej výzve“ znamená, že najskôr musí dôjsť k písomnej výzve, kedy začne plynúť lehota 90 dní na splnenie záväzku a až po jej uplynutí môže dôjsť k postúpeniu pohľadávky na iný subjekt (v tejto súvislosti poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/715/2015 z 24.2.2016). Tento predpoklad však v danej veci splnený nebol. Povinnosť faktického úkonu výzvy právna predchodkyňa žalobkyne (banka) mala splniť výzvou zo 14.7.2011, ktorou mala žalovanej oznámiť, že je v omeškaní so splácaním pohľadávky ku dňu 30.06.2011 vo výške 360,10 eur. Doručenie, resp. aspoň odoslanie tejto výzvy žalovanej žalobkyňa v konaní nepreukázala. Následne listom z 20.5.2013 právna predchodkyňa žalobkyne (banka) vyhlásila mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 17.5.2013, čím sa pohľadávka zo zmluvy o úvere stala splatnou v celom rozsahu. Zmluva o postúpení pohľadávok, ktorou banka mala postúpiť pohľadávku žalovanej žalobkyňi, však bola uzatvorená medzi bankou a žalobkyňou už dňa 27.6.2013. Žalobkyňa nepreukázala v zmysle § 92 ods. 8 ZoB, že písomná výzva banky klientovi zo 14.7.2011 na splnenie dlhu sa dostala do dispozičnej sféry žalovanej. Žalobkyňa síce predložila výzvu zo 14.7.2011 adresovanú žalovanej, avšak nepreukázala, že uvedená výzva na zaplattenie sumy 360,10 eur s lehotou na zaplattenie 10 dní od jej doručenia bola žalovanej doručená, resp. aspoň odoslaná, a to napr. poštovým podacím hárkom, doručenkou a pod. Listom z 20.5.2013, ktorým banka vyhlásila mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 17.5.2013, bola žalovaná vyzvaná, aby úverovú pohľadávku vo výške 8.214,66 eur s príslušenstvom zaplatila banke do 10 dní od prevzatia oznámenia. Oznámenie bolo žalovanej doručené dňa 28.5.2013. Zmluva o postúpení pohľadávky medzi bankou a žalobkyňou však bola podpísaná už dňa 27.6.2013, na základe čoho možno konštatovať, že nebola dodržaná lehota 90 kalendárnych dní, ktorá je určená pre klienta na plnenie jeho dlhu, čím môže docieľiť nepostúpenie pohľadávky z banky na iný subjekt. Argumentácia žalobkyne poukazujúcej na čl. I. bod 7 Základných podmienok Zmluvy o splátkovom úvere a čl. 18.14. Všeobecných obchodných podmienok (ďalej aj „VOP“), že žalovaná dala súhlas s postúpením pohľadávky neobstojí, keďže žalovaná ako spotrebiteľ nemala možnosť ovplyvniť formulárové znenie zmluvy a obchodných podmienok a uvedené ustanovenie zmluvy je potrebné podrobiť testu primeranosti a prijateľnosti zmluvných podmienok. Žalobkyňa nepreukázala, že je nositeľom hmotnoprávneho oprávnenia v právnom vzťahu, z ktorého je vyvodzovaný žalobou

uplatnený nárok, pretože nepreukázala platné postúpenie predmetnej pohľadávky zo spotrebiteľskej zmluvy z banky na nebankovú spoločnosť z dôvodu predčasného uzatvorenia zmluvy o postúpení pohľadávok pred uplynutím zákonom stanovenej lehoty 90 dní na plnenie žalovanou. Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že nebol preukázaný základný predpoklad vyžadovaný zákonom na platné postúpenie pohľadávky od pôvodnej veriteľky na žalobkyňu, a preto žalobu zamietol pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne v tomto spore. V časti o trovách prvoinštančného konania svoje rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP, vecne plným úspechom žalovanej v konaní, ktorej však náhradu trov konania nepriznal z dôvodu, že jej v konaní žiadne trovy konania objektívne nemohli vzniknúť, keďže na doručení žalobu nereagovala a v konaní zostala po celú dobu nečinná, teda podľa obsahu spisu žalovanej žiadne trovy konania nevznikli, ani si žiadne neuplatnila.

2. Proti tomuto rozsudku v celom jeho rozsahu podala včas odvolanie žalobkyňa, s návrhom na jeho zmenu vyhovením žalobe, resp. jeho zrušením a vrátením veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolateľka bola názoru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalovaná bola pred postúpením pohľadávky v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní (čo bolo v danom prípade v konaní preukázané jednak prílohou č. 1 k zmluve o postúpení pohľadávok, ako aj platobnou históriou úveru, z ktorej vyplýva, že poslednú platbu titulom úveru vykonala žalovaná dňa 16.9.2011 a k postúpeniu pohľadávky došlo ku dňu 27.6.2013) a aby bola bankou kedykoľvek za trvania omeškania vyzvaná na zaplatenie aspoň časti svojho peňažného záväzku (toto bolo v konaní preukázané predložením výzvy zo dňa 14.7.2011, v ktorej banka vyzvala žalovanú na zaplatenie omeškaných splátok, ktoré v tom čase predstavovali sumu 360,10 eur. Žalobkyňa poukázala na to, že za výzvu žalovanej je nutné považovať aj Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti z 20.5.2013, v ktorom bola žalovaná okrem oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zároveň vyzvaná na úhradu splatnej pohľadávky spolu s príslušenstvom do 10 dní od prevzatia tohto oznámenia. Ďalej žalobkyňa preukázala doručenie tejto výzvy, ktorú žalovaná prevzala 28.5.2013. Ust. § 92 ods. 8 ZoB neustanovuje formu alebo obsah výzvy, ktorou má byť žalovaný pred postúpením pohľadávky vyzvaný na úhradu. Opačný výklad je neprímerane extenzívny a v rozpore s dikciou § 92 ods. 8 ZoB. Citovala z nálezu Ústavného súdu SR z 22.6.2017 sp. zn. II. ÚS 796/2016 - 65. Ust. § 92 ods. 8 ZoB podľa názoru odvolateľky nestanovuje povinnosť banky vo výzve upozorniť klienta (dlžníka) na možnosť postúpenia pohľadávky na inú osobu a poskytnúť mu dodatočnú 90-dňovú lehotu na úhradu svojho peňažného záväzku. Preto výklad ustanovenia, že dlžník musí byť v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku po dobu dlhšiu ako 90 kalendárnych dní, pričom táto lehota začína plynúť až po doručení výzvy banky z dikcie ust. § 92 ods. 8 ZoB nevyplýva. Ak by zákonodarca mienil týmto ustanovením poskytnúť dlžníkovi lehotu na dobrovoľné plnenie po dobu 90 dní od doručenia výzvy, bolo by to v ustanovení výslovne a jednoznačne uvedené. Dlžník sa v prípade dojednania plnenia dlhov v splátkach dostáva do omeškania okamihom nezaplatenia splátky v deň splatnosti (nakoľko splatnosť jednotlivých splátok si dojednali samotné zmluvné strany), nie až po výzve banky, a preto je v nepretržitom omeškaní so splnením čo i len časti svojho záväzku už v dobe, kedy nezaplatil splátku v dohodnutom termíne jej splatnosti. Na základe uvedeného bola odvolateľka názoru, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, nakoľko v konaní bolo predloženými listinnými dôkazmi nesporne preukázané, že žalovaná bola v čase postúpenia pohľadávky napriek písomnej výzve postupcu v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní, a teda bolo preukázané, že zo strany postupcu nedošlo k porušeniu § 92 ods. 8 ZoB a porušeniu bankového tajomstva. Preukázanie splnenia podmienok uvedených v ust. § 92 ods. 8 ZoB navyše v predmetnom konaní ani nie je potrebné, nakoľko zmluvné strany si dohodli otázku postúpenia odchyľne od zákona, a to v bode 18.14 VOP a dokonca aj v samotnej zmluve o splátkovom úvere z 30.12.2009, konkrétne v čl. I bod 7. Citovala z čl. II bod 2 a čl. I bod 7 zmluvy, z bodu 18.14 VOP a ust. § 89 ods. 1 ZoB s tým, že nakoľko ust. § 89 ods. 1 ZoB pripúšťa úpravu vzťahov medzi bankou a klientom odchyľne od ustanovení ZoB, pričom ust. § 92 ods. 8 ZoB nevyklučuje odchylnú úpravu vzájomných vzťahov, zmluvné strany si dohodli otázku postúpenia odchyľne od predmetného zákona, a to v čl. I bod 7 zmluvy, resp. v bode 18.14 VOP. Poukázala na to, že § 92 ods. 8 ZoB nie je kogentným ustanovením, a preto sú zmluvné strany oprávnené meniť toto ustanovenie svojou osobitnou dohodou. Odvolateľka uviedla, že dojednanie ohľadom súhlasu dlžníka banky s postúpením pohľadávky bolo opakovane vystavené súdnej kontrole zo strany vyšších súdnych autorít, poukázala pritom na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co/2/2016 z 2.5.2017, sp. zn. 10Co/76/2006 zo 7.12.2016, sp. zn. 9Co/145/2015 z

5.10.2016, sp. zn. 11Co/206/2015 z 5.10.2016, sp. zn. 11Co/11/2015 z 25.8.2016 a sp. zn. 17Co/37/2017 z 22.8.2017. K tvrdeniu súdu, že žalovaná nemala možnosť ovplyvniť formulárové znenie zmluvy a VOP odvolateľka uviedla, že takéto posúdenie je nesprávne, nakoľko obsah zmluvy bol dodávateľom citlivo predpripravený, čo však nie je v zmluvných vzťahoch ničím výnimočným, pretože návrh zmluvy, resp. zmluvu v písomnej podobe vždy musí niektorá zo zmluvných strán pripraviť. Aj keď na jej obsahu nijakým spôsobom žalovaná neparticipovala, je zrejmé, že jej znenie jej bolo známe už pred podpisom zmluvy, oboznámila sa s podmienkami zmluvy a na predloženom znení svojím podpisom potvrdila svoj súhlas. V tejto súvislosti je nutné dať do pozornosti odvolaciemu súdu, že otázka platnosti postúpenia pohľadávky, na ktorej skúmaní súd založil svoje rozhodnutie, nebola v konaní sporná. Žalovaná bola v konaní neaktívna a nijakým spôsobom nerozporovala výšku, príp. právny dôvod vzniku pohľadávky. Rovnako žalovaná nikdy nerozporovala platnosť postúpenia pohľadávky, príp. to, že by bola neistý v tom, kto je veriteľom vzniknutej pohľadávky. S poukazom na § 151 ods. 1 CSP považovala odvolateľka skúmanie platnosti postúpenia pohľadávky zo strany súdu napriek tomu, že táto skutočnosť bola v konaní žalobkyňou tvrdená, riadne preukázaná a žalovaná ju účinne nepoprela za nesprávne, nadbytočné a v rozpore s dikciou § 151 ods. 1 CSP. Odvolateľka v konaní predložila relevantné oznámenie postupcu žalovanej o postúpení pohľadávky, ktoré bez ďalšieho zakladá aktívnu legitimáciu postupcu (žalobkyne) na vymáhanie postúpenej pohľadávky a súd má povinnosť z tohto oznámenia vychádzať bez toho, aby ako prejudiciálnu otázku skúmal existenciu a platnosť zmluvy o postúpení. Dlžník (v súdenom prípade žalovaná) sa v takom prípade nemôže úspešne dovolať neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky, ani jej prípadnej neexistencie. Poukázala pritom na rozsudok Najvyššieho súdu SR z 11.6.2003 sp. zn. 4Obo/210/01.

3. Žalovaná navrhla napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie z dôvodu jeho vecnej správnosti potvrdiť, nesúhlasila s odvolaním žalobkyne, pohľadávku mala za premlčanú, poukázala na svoju nepriaznivú sociálnu situáciu.

4. Žalobkyňa sa k vyjadreniu žalovanej vyjadrila tak, že jej tvrdenia považuje za irelevantné a žalobou uplatnenú pohľadávku za nepremlčanú.

5. Odvolací súd vo veci rozhodoval podľa ustanovení CSP, účinného od 1.7.2016, ktorým bol zrušený zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších zmien a doplnení (ďalej aj „O.s.p.“), keďže podľa § 470 ods. 1 CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti a podľa ods. 2 vety prvej rovnakého ustanovenia právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozsudku súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľka použila zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie treba navzdory námietkam žalobkyne považovať za vecne správny.

6. Podľa § 92 ods. 8 veta prvá ZoB ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta. Zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov upravuje vzťahy súvisiace s podnikaním bánk na území Slovenskej republiky s cieľom bezpečného fungovania bankového systému (§ 1). V ustanovení § 2 ods. 1 tento zákon definuje banku ako právnickú osobu so sídlom na území Slovenskej republiky založenú ako akciovú spoločnosť, ktorá má bankové povolenie (je osobitnou úverovou inštitúciou). Ustanovenie § 92 ods. 8 tohto zákona preto obsahuje osobitnú úpravu postúpenia pohľadávky, písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou, avšak predmetom

postúpenia môže byť peňažný záväzok klienta voči banke, s ktorým je nepretržite v omeškaní po dobu dlhšiu ako 90 kalendárnych dní, pričom sa tiež vyžaduje existencia písomnej výzvy na úhradu peňažného záväzku adresovaná klientovi.

Špeciálna úprava postúpenia pohľadávky vychádza z osobitného postavenia bánk, ktoré disponujú bankovým povolením. Keďže cieľom zákona je právna úprava pri zabezpečení fungovania celkového bankového systému, bolo žiaduce stanoviť pevné pravidlá pri postupovaní pohľadávok bánk na iné subjekty, ktoré nie sú bankami, aby nedošlo k obchádzaniu zákona o bankách (napr. s postúpením nespliatných pohľadávok bánk súvisí ich ďalšia správa, pritom poskytovanie úveru bánk a ich správa je špecifickou osobitne právnym predpisom upravenou činnosťou).

Ustanovením § 92 ods. 8 ZoB zákonodarca sledoval sprísnenie postúpenia cesie bankovej pohľadávky zo sféry kontrolovanej centrálnou bankou a umožniť dlžníkovi, ktorý poruší zmluvné podmienky, aby v primeranom čase vykonal nápravu a zotrval vo vzťahu s bankou, s ktorou dojednal finančnú službu (toto právo banka nemá, ak klient uhradil omeškaný peňažný záväzok ešte pred postúpením pohľadávky, s výnimkou, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti peňažného záväzku presiahol jeden rok). Zákonom stanovené podmienky postúpenia, akými sú postúpenie iba splatnej pohľadávky, písomná výzva, aspoň 90-dňová lehota trvania omeškania, umožňujúce postúpiť bankovú pohľadávku, nepodporujú záver, že by hlavným cieľom sprísnenia cesie bankovej pohľadávky bola ochrana bankového tajomstva. Striktné podmienky postúpenia pohľadávky vo svojom súhrne opodstatňujú záver o zákaze postúpenia bankovej pohľadávky, so súčasným stanovením výnimiek z tohto zákazu a neumožňujú odklon od pravidiel cesie bankovej pohľadávky v neprospech spotrebiteľa. Bolo by v rozpore s účelom ZoB a viedlo by k neúnosnému právnemu stavu, ak by banky postupovali „živý“ úver na akýkoľvek subjekt, ktorého činnosť nespadá v zmysle ZoB pod dohľad Národnej banky Slovenska.

Odvolačný súd sa preto nestotožnil s námietkou žalobkyne v odvolaní, že ustanovenie § 92 ods. 8 ZoB nemožno spájať s aktívnou legitimáciou žalobkyne ako postupníka pohľadávky, keďže jeho účelom bola podľa názoru žalobkyne úprava výnimiek z bankového tajomstva. Nedodržaním zákonných podmienok postúpenia bankovej pohľadávky v spotrebiteľských veciach, sa takéto postúpenie dostáva do rozporu s dikciou zákona s priamym dopadom na platnosť právneho úkonu. Akceptujúc odvolaciu argumentáciu žalobkyne, spotrebiteľia vstupujúci do zmluvného vzťahu s bankou by sa ocitli v zmluvnom vzťahu s iným nebankovým subjektom. Uvedené by bolo v rozpore s požiadavkou náležitej odbornej starostlivosti, ktorá je od dodávateľa vyžadovaná v súlade so smernicou o nekalých obchodných praktikách. Banka nepochybne má právo postúpiť aj pohľadávku z celého úverového vzťahu. Pre takýto postup banky je ale nevyhnutné, aby postupovala v súlade so zákonom, vrátane ustanovenia § 92 ods. 8 ZoB (porov. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co/177/2014).

Ak neboli splnené podmienky podľa § 92 ods. 8 prvá veta ZoB pri postúpení bankovej pohľadávky na nebankový subjekt, ide o postúpenie v rozpore so zákonom (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ďalej len „NS SR“ sp. zn. 1Cdo 147/2017). Preto odvolacia námietka poukazujúca na možnosť odlišného dojednania podmienok postúpenia pohľadávky banky nebola dôvodná.

Súd prvej inštancie sa dôvodne zaoberal aplikáciou ustanovenia § 92 ods. 8 ZoB na daný prípad, keďže spôsobilým predmetom postúpenia môže byť, v prípade bankovej pohľadávky, iba pohľadávka alebo jej časť, ktorá je splatná, a to za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy, napriek ktorej bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonnými predpokladmi pre platné postúpenie pohľadávky banky, ktoré musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky (porov. rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/119/2013). Súd prvej inštancie preto správne konštatoval, že nepreukázanie zákonom stanovených predpokladov cesie bankovej pohľadávky podľa § 92 ods. 8 ZoB, malo za následok nepreukázanie vecnej aktívnej legitimácie žalobkyne (postupníka). Podľa platného právneho poriadku nie je daná viazanosť už vydanými skoršími rozhodnutiami súdu prvej a druhej inštancie, pričom výkladom predmetného ustanovenia ZoB sa už zaoberal NS SR v rozhodnutí sp. zn. 1Cdo 147/2017 s vyššie uvedeným záverom.

Postúpenie pohľadávky bánk právna úprava výslovne viaže na záväzky, s ktorými je klient banky v omeškaní, ktoré nastáva po splatnosti dluhu. Preto východiskovým predpokladom postúpenia je splatnosť pohľadávky banky voči klientovi. Banka môže postúpiť iba pohľadávku zodpovedajúcu peňažnému záväzku, s ktorou je klient v omeškaní (§ 92 ods. 8 ZoB), inak by boli postupované „živé“ úvery na nebankové subjekty, hoci poskytovanie a správa bankového úveru podliehajú osobitnej úprave ZoB.

Spôsobilým predmetom postúpenia môže byť, v prípade bankovej pohľadávky, iba pohľadávka alebo jej časť, ktorá je splatná, a to za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy, napriek ktorej bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonnými

predpokladmi pre platné postúpenie pohľadávky banky, ktoré musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky (porov. rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/119/2013).

Súd prvej inštancie dospel k správne mu záveru, že žalobkyňa nepreukázala prvú podmienku kogentne stanovenú v § 92 ods. 8 ZoB, a to písomnú výzvu banky dlžníkovi, ktorá je prvoradým predpokladom pre cesiu bankovej pohľadávky alebo jej časti na inú osobu. Žalobkyňa takýto dôkaz v konaní nepredložila, pričom v odvolaní uviedla, že výzvou zo 14.7.2011 banka vyzvala žalovanú na zaplatenie omeškaných splátok, ktoré v tom čase predstavovali sumu 360,10 eur, a za výzvu žalovanej je nutné považovať aj Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti z 20.5.2013, v ktorom bola žalovaná okrem oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zároveň vyzvaná na úhradu splatnej pohľadávky spolu s príslušenstvom do 10 dní od prevzatia tohto oznámenia, ktoré oznámenie žalovaná prevzala 28.5.2013. Odvolací súd je v zhode so súdom prvej inštancie názoru, že doručenie výzvy zo 14.7.2011 žalovanej žalobkyňa v konaní nepreukázala, listom z 20.5.2013 právna predchodkyňa žalobkyne (banka) vyhlásila mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 17.5.2013, čím sa pohľadávka zo zmluvy o úvere stala splatnou v celom rozsahu, avšak Zmluva o postúpení pohľadávok, ktorou banka mala postúpiť pohľadávku voči žalovanej žalobkyne, bola uzatvorená medzi bankou a žalobkyňou už dňa 27.6.2013, teda nebola splnená podmienka uplynutia lehoty 90 dní od doručenia výzvy žalovanej určená na splnenie čo i len časti záväzku dlžníčky voči banke.

S poukazom na vyššie uvedené nedošlo zo strany žalobkyne k preukázaniu existencie kvalifikovanej písomnej výzvy podľa § 92 ods. 8 ZoB a preto nemohlo k tomu dôjsť ani na základe nesporných skutkových tvrdení (ako sa toho žalobkyňa dovoľavala v odvolaní).

K námietke žalobkyne, že ustanovenie § 92 ods. 8 ZoB upravuje výnimky z bankového tajomstva a nie je podmienkou pre platné postúpenie pohľadávky, je potrebné uviesť, že cieľom dotknutého ustanovenia bolo sprísnenie pravidiel pre postúpenie pohľadávok bánk zo spotrebiteľských úverov, napriek zaradeniu tohto ustanovenia do štrnásť časti právneho predpisu s názvom bankové tajomstvo, pričom podmienky platného postúpenia pohľadávky banky a podmienky možnosti prelomenia bankového tajomstva, sa vzájomne nevylučujú, naopak prekrývajú sa (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo 147/2017).

Vo vzťahu k rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obo 210/01, podľa záverov ktorého relevantné oznámenie postupcu dlžníkovi o postúpení pohľadávky bez ďalšieho zakladá aktívnu legitímáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky, je dôvodné poukázať na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo 147/2017, ktorý označil uvedené rozhodnutie za staršieho dáta, ktorého závery v súčasnosti nie je možné aplikovať v oblasti spotrebiteľského práva, ktoré spočíva na diametrálne odlišných až protichodných princípoch ako právo obchodné. Uvedené rozhodnutie primárne rozoberá i predmetnú notifikačnú povinnosť a nevylučuje možnosť súdneho prieskumu platnosti zmluvy o postúpení pohľadávky. Ak by bola postúpená pohľadávka v rozpore so zákonom, nemožno uvedené konvalidovať ani včasným a riadnym oznámením o postúpení pohľadávky, ako ani odchýlnou úpravou (od ustanovenia § 92 ods. 8 ZoB) vzájomných práv a povinností zmluvných strán (veriteľa a dlžníka). Argument žalobkyne poukazujúci na oznámenie postupcu o postúpení pohľadávky bol potom bez právneho významu, vo vzťahu k požiadavke splnenia zákonom stanovených predpokladov pre postúpenie bankovej pohľadávky, ktoré mali byť v zmysle § 92 ods. 8 ZoB naplnené už pred uzavretím zmluvy o postúpení pohľadávky. Následkom postúpenia pohľadávky, ohľadom ktorej neboli splnené špeciálne podmienky pre postúpenie bankovej pohľadávky na nebankový subjekt (postúpenie v rozpore s § 92 ods. 8 ZoB), bol by neplatný právny úkon v zmysle § 39 O.z. (porov. uznesenie NS SR sp. zn. 1Cdo 147/2017).

V spore niesla žalobkyňa dôkazné bremeno preukázania naplnenia zákonom stanovených podmienok pre postúpenie pohľadávky podľa § 92 ods. 8 ZoB, ktoré však neunesla a v dôsledku toho bola žaloba súdom prvej inštancie dôvodne zamietnutá, pre nedostatok vecnej aktívnej legitímácie žalobkyne v konaní.

Odvolací súd preto podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil. Týkalo sa to aj rozhodnutia o náhrade trov prvoinštančného konania, aplikujúc ustanovenie § 255 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého vznikol v konaní plne úspešnej žalovanej nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, súd prvej inštancie jej však náhradu trov konania správne nepriznal, nakoľko podľa obsahu spisu jej v konaní žiadne trovy nevznikli, v konaní zostala po celú dobu nečinná, žiadnu náhradu trov konania si neuplatnila a je v súlade s čl. 17 základných princípov CSP, zakotvujúcim procesnú ekonómiu, rozhodnúť priamo tak, že sa jej náhrada trov konania nepriznáva (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. februára 2018 sp. zn. 7 Cdo 14/2018).

7. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Z dôvodu, že žalovaná bola plne úspešná v odvolacom konaní, podľa § 396 ods. 1 a § 262 ods. 1, § 255 ods. 1 CSP jej síce vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania, avšak vzhľadom k tomu, že jej v odvolacom konaní preukázateľne žiadne trovy (majúce sa nahradiť) nevznikli a ani si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnila, náhrada trov odvolacieho konania žalovanej nebola priznaná (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. februára 2018 sp. zn. 7 Cdo 14/2018).

8. Tento rozsudok prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/. (§ 421 ods. 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/. (§ 422 ods. 1 CSP)

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 424 CSP)

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77. (§ 425 CSP)

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil. (§ 426 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods. 1 CSP)

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. (§ 429 ods.1 CSP)

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 ods.2 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.(§ 430 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. (§ 431 ods. 1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada. (§ 431 ods. 2 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. (§ 432 ods. 1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. (§ 432 ods. 2 CSP)

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom. (§ 433 CSP)

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 434 CSP)

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania. (§ 435 CSP)